

Stridențe

Trei jobene

TREI JOBENE de Miguel Mihura. Traducerea: Mirela Petcu • **TEATRUL MIC** • Data reprezentației: 2 februarie 1999 • Regia și ilustrația muzicală: **Răzvan Săvescu** • Scenografia: Doina Levintza • Distribuția: Oana Ioachim (Paula), Mihaela Rădescu (Fanny), Viorica Băhnuș (Madame Olga), Vitalie Bantaș (Sagra), Argentina Dumitrescu (Trudy), Cristian Iacob (Dionisio), Ovidiu Niculescu (Buby), Sorin Medeleni (Don Rosario), Constantin Drăgănescu (Don Sacramento), Claudiu Istodor (Odiosul domn), Radu Zetu (Băiatul cel frumos, Vânătorul cel șiret), Marius Ionescu (Bătrânul militar), Niki Ieremciuc (Romanticul îndrăgostit).

1905 la Madrid, că are (dacă nu cumva, între timp, verbul ar trebui pus la trecut) la activ un număr apreciabil de scrieri, mai cu seamă comedii și piese polițiste, că **Trei jobene**, apărută în 1932, este cea mai importantă dintre ele, că, în fine, stilul autorului îm-

aceste informații decât pentru a lămuri că Răzvan Săvescu a ales, pentru examenul său de diplomă, o piesă care nu e scrisă azi (ori, cel mult, ieri), că ea, piesa, nu este nici complet stupidă, nici teribil de vulgară, nici îngrozitor de plicticoasă – așa cum pare, rând pe rând ori concomitent, în spectacol –, că, în fine, tânărul director de scenă a avut la dispoziție un text din care se putea "scoate ceva". Ceva, adică altceva decât un spectacolaș vioi pe alocuri, nimic de zis (contribuind la asta și costumele foarte colorate ale Doinei Levintza), dar dezlănat, strident și nepermis

După îndelungate căutări – într-o foaie-program a spectacolului nu conține nici un fel de informații în afara distribuției și întrucât toată lumea așteaptă din partea criticului să fie mai informat decât regizorul și secretarul literar la un loc, ori măcar să pară –, după îndelungate căutări, așadar, am reușit să aflăm (și transmit acum mai departe) că Miguel Mihura, pe numele său complet Miguel Mihura Santos, dramaturg spaniol, s-a născut în

bină umorul negru, ba, uneori, chiar absurdul *avant la lettre* cu un sentimentalism delicat. De fapt, nu e nevoie de toate

foto: Alois Chirț

de trivial. Acestor defecte li se adaugă nesupravegherea regizorală a jocului actorilor, care evoluează "la inspirație"; inspirația s-a dovedit pozitivă doar în cazul lui Constantin Drăgănescu, al lui Cristian Iacob și al Oanei Ioachim.

Alice Georgescu

Restitutio in integrum

Gin-rummy

Pe scenă nu se prea întâmplă mare lucru: doi oameni bătrâni stau aproape tot timpul pe scaun și se ceartă pentru un joc cu reguli simple. El pierde mereu, deși pretinde că e un cunoscător, ea câștigă, deși de-abia a învățat cum se țin cărțile în mână. Sunt într-un azil de bătrâni, și dacă nu vorbesc despre joc, bârfesc – relativ răutăcios – colegii, mâncarea, personalul de îngrijire și inițiativele lui culturale. Când își povestesc amintirile, mint fără fantezie și fără grandoare, mai mult ocolind părțile neplăcute ale vieții decât inventându-și alt destin. Nu fac parte din categoria bătrânilor care

ar trebui cumpărați pentru a menține echilibrul de înțelepciune al cetății. Și totuși existența lor scenică are un farmec contagios, pentru că cei doi actori izbutesc o echilibristică extrem de spectaculoasă, cu toată economia de mijloace: ei pășesc cu siguranță pe ața subțire de deasupra prăpastiei melodramei, poposind în teritoriul adevărului, unde fiecare ființă omenească este o combinație unică de patetic și ridicol. Minunată în interpretarea lui Petre Gheorghiu este luciditatea bonomă cu care își tratează personajul, desenul precis al lipsei de control, varietatea ticurilor unui etern perdant, jucând pentru un unic

spectator ipostaza câștigătorului. Tatiana Iekel este cochetă în această ultimă, probabil, aventură, stupid convențională și subtil ingenuă.

O piesă duioasă și, în fond, oarecare, jucată cu poftă și strălucire de doi actori care vorbesc, nu strigă, care se ascultă unul pe celălalt, care par a ști de ce se află pe scenă și nu în altă parte. Nu, ei nu ne fac să uităm că ne aflăm la teatru, convenția este expusă cu limpezime, și în această convenție realistă ei îl iau pe spectator coparticipant la mica lor poveste dialogată despre viață, dragoste și moarte, un joc cu reguli simple, în care omul pierde întotdeauna. Departate de marile ambiții metaforice, de parada mijloacelor și de încifrarea semnelor, în decorul lui modest și mizanscena sa voit zgârcită, acest spectacol ne reîntoarce la unul dintre rosturile esențiale ale teatrului: să povestească oamenilor despre oameni. E un teatru pentru public, nu pentru esești și teoreticieni, nu pentru critici "reformatori", e un spectacol unde poți trimite fără grijă pe

GIN-RUMMY de Donald L. Coburn. Traducerea: Dorin Dron • **TEATRUL "BULANDRA"** • Data reprezentației: 20 februarie 1999 • Regia: Petre Gheorghiu • Costumele: Mihai Mădescu • Distribuția: Tatiana Iekel (Fonsia Dorsay), Petre Gheorghiu (Martin Weller).

oricine vrea să se bucure de talentul artiștilor cu care s-a întâmplat să fie contemporan.

Acum aproape două decenii, premiera de la Teatrul "Bulandra" era jucată de Petre Gheorghiu și Clody Bertola; și atunci – din cu totul alte motive – a fost ca o călătorie într-o lume care nu există. Amintirea acelei stări de grație ne este restituită integral: nici o lege din lume nu poate naționaliza bucuriile.

Magdalena Boiangiu

Tatiana Iekel și Petre Gheorghiu

În dinți de ferăstrău

Emigranții

În contextul actual al globalizării, **Emigranții** lui Mrožek este o piesă datată. Condiția precară a emigrantului inadaptabil, suferind de ruperea rădăcinilor culturale, umilit și obidit, ține de domeniul trecutului. Astăzi, decizia de a lucra în altă parte decât la vatră nu mai are caracterul dramatic și ireversibil de altădată. Pentru cetățeanul în căutare de emancipare economică mobilitatea este o condiție firească. Mai mult, șocul cultural pe care-l dă astăzi integrarea într-o companie transnațională nu este neapărat legat de deplasarea spațială. A fi angajat la Kreditanstalt sau la Alcatel continuând să locuiești la București presupune un efort de aculturație similar cu cel depus când lucrezi la Londra sau la New York. O firmă germană din Frankfurt caută pro-

gramatori care să lucreze acasă la dezvoltarea unor aplicații, comunicând regulat cu centrul prin poșta electronică. Deși aceștia nu vor părăsi ambianța familiară, adaptarea lor la mediul virtual al Internetului nu este un proces mai puțin dramatic decât tradiționala plecare în lume în căutare de lucru. De aceea, reluarea acestei piese, considerată pe bună dreptate edificatoare în vremea granițelor închise, mi se pare inadecvată.

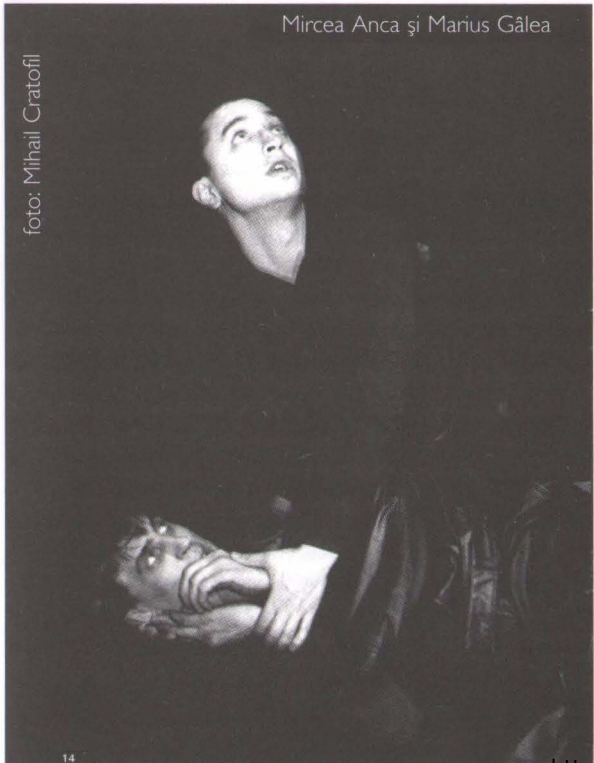
Vlad Stănescu, proaspăt absolvent de regie, dar cu o importantă experiență teatrală, abordează piesa în cheie dostoevskiană, făcând din cei doi eroi niște exponenți resentimentari ai spiritului de

ritmat după o diagramă care seamănă cu imaginea dinților de ferăstrău: creștere, culminare, cădere, din nou creștere ș.a.m.d. Grijă pentru ritm și tempo face ca reprezentarea să aibă caracterul unui

EMIGRANȚII de Slawomir Mrožek • **TEATRUL NAȚIONAL "I. L. CARAGIALE"** și **ACADEMIA DE ARTĂ "LUCEAFĂRUL"** • Data reprezentației: **18 februarie 1999** • Regia și scenografia: **Vlad Stănescu** • Concepția și interpretarea muzicală: **Dorina Crișan Rusu** • Distribuția: **Mircea Anca (X), Marius Gălea (A).**

eveniment muzical bine dirijat. Din păcate, celulele dramatice elementare nu se organizează într-un *pattern* ritmic clar la nivelul spectacolului ca macrostructură. Avem de a face cu repetări ale aceleiași model: acumulare-culminare-eliberare, fără să sesizăm o arcuire similară la scara întregului. Focalizându-și demersul asupra esențialului, Vlad Stănescu nu omează spectacolul cu diverse găselnițe (mi-aduc aminte de găscă prezentă în versiunea realizată la Teatrul de Comedie) și subordonează cu acuratețe decorul, luminile, ambianța sonoră unui sens strict funcțional. Actorii sunt tineri, proaspeți, atașanți, Mircea Anca este la largul lui într-un rol în care contează în primul rând emotivitatea și temperamentul. Marius Gălea, deși joacă cu dăruire și talent, are anumite ezitări în conturarea dimensiunii intelectuale personajului său. Spectacolul, lucrat îngrijit și stilistic adecvat, ne stârnește dorința de a vedea curând puse în scenă conflictele pe care de-teritorializarea le implică în zilele noastre.

Adrian Mihalache

Mircea Anca și Marius Gălea

foto: Mihail Cratofti